

HL Taigabas
Sörbäcken 6
780 64 LIMA
taigabas@algonet.se
0280-310 11

Naturvärdesinventering för detaljplan över stugområde väst Högfjällsbyn

Området enligt karta har fältbesökt under Oktober 2006 och inventerats avseende natur och kulturvärden och den påverkan en tänkt exploatering kan medföra. Därvid har särskilt förekomst av känsliga arter, värdefull naturmiljö, hydrologi, viktiga kulturspår eller fornlämningar samt landskap och vyer beaktats. Inventeringen har utförts förutsättningslöst oberoende av slutlig utformning av detaljplanen.

Övergripande beskrivning

Området ligger väster om Högfjällsbyn. Det begränsas av riksvägen i norr, en vandringsled i öst och krafledningen i syd/väst. Det går att beskriva området i två delar, den magra nästa öppna fjällheden på den östra hälften och västra hälften som ett granbestånd. Topografiskt är hela ytan mycket flack och belägen mellan 730-740 möh. Ett mindre dike skär genom granbeståndet. Området berör en äldre liten odling. Mycket karakteristiskt är de ganska många lågvuxna gammeltallar som finns utspridda.

Naturvärde

Inventeringen gav mycket lite direkta fynd av känslig flora/fauna. För detta förhållande talar också de spår av störningar som återfinns nästan över hela området. Det har med stor säkerhet brännits, vedhuggits och betats i stor och långvarig utsträckning beroende på närheten till fäbodverksamheten. Högfjällshotellet och turismen har medfört ytterligare slitage. I sen tid har rördragning och pumpstation etablerats i området. På hedpartiet finns otaliga körspår av tunga fordon.

Funna arter som listas på den nationella rödlistan är violettgrå tagellav *Bryoria nadvornikiána* (enstaka bålur) och knottrig blåslav *Hypogymnia bitteri* (på en björk). Bägge listas som hänsynskrävande. Arter med så kallat signalvärde på skyddsvärd natur är inskränkt till skör kvastmossa *Dicranum fragilifolium* (på en tallstubbe). Ingen av dessa utgör någon överraskning utan det är närmast så att frånvaron av fler fynd utgör

bevis på störda förhållanden. Inga av förekomsterna kan anses ha absolut skyddsvärd i sig

Tallhedspartiet

Granbeståndet

men aktas lämpligen. Särskilt har eftersökts urnlav *Tholúrna dissímilis* och grenlav *Evérnia mesomórpha*.

Värdet på ett lokalt plan utgörs av gammeltallarna. Några hundra meter ifrån har en liknande tall åldern 540 år. Det är inte säkert att dessa tallar når samma aktningsvärda ålder men de har obetingat ett högt värde i sig. De är tillräckligt många för att enstaka avverkningar inte bör innebära problem men som helhet bör de lämnas utan skador. Även hänsyn till rotskador vid grävningar bör beaktas. Tillsammans utgör de ett landskapsvärde som typiskt och mycket vackert för hela denna dalgång. Granbeståndet har inte tillräckligt hög ålder eller trädkontinuitet för att hysa uttalade naturvärden.

Länsstyrelsen har området i ett skikt med kända naturvärden. Det härrör från en storskalig inventering utförd av taigaekologerna. Jag kan inte se att det här beror på annat än landskapssammanhanget och det utpekade området är ganska stort och svepande längs dalgången och fjällsidorna. Inga andra uppgifter finns i aktuella myndighetsregister.

Kulturvärde

Området präglas som nämnts i viss mån av närheten till fäbodverksamheten. På ett angränsande skifte återfinns en liten odling med några odlingsrösen. Ett röse finns även på berört skifte längst i väst (Se bild). Åldern på denna verksamhet har inte kunnat utredas men frånvaron av rejält gamla byggnader i dalens fäbodlämningar kan tyda på relativt sent datum. En expoatering kan knappast skada dessa spår men detta västra hörn av området kan ändå lämpligen undvikas.

Odlingsområdet

Av mer modernt intresse är friluftsvärdet och tillgängligheten till fjällmiljön. I området finns flera mindre stigbildningar men inga tydliga leder. Framkomligheten bör kunna förbättras/förstärkas genom tydliga leder vid nuvarande led i öst, längs kraftledningen i syd och bekväm framkomlighet längs riksvägen. Ingen skotertrafik kan vara aktuell här och därför inte heller hindrad.

Odlingsröse

Hydrologi

Grundvattennivån beräknas till måttligt djup. Några mindre försumpade gropar finns som bör indikera medelnivån. Några smältvattenflöden anas i hedområdet. Det grävda diket kan vara ett utträtat naturligt flöde och torkar ut torrsomrar. Inga hänsyn till hydrologin identifieras.

Landskap och vyer

Området ligger i början till ett länge ganska oexploaterat parti av riksvägen mellan högfjällsbyn och tandådalen. Partiet är vackert och mycket viktigt för upplevelsen av fjällmiljö. Det uppfattas som mycket gammal och orörd skog och förstärker synen av kalfjället. Det kan förmodas att turismen har just detta som en ikon för Sälen med sig. Därför

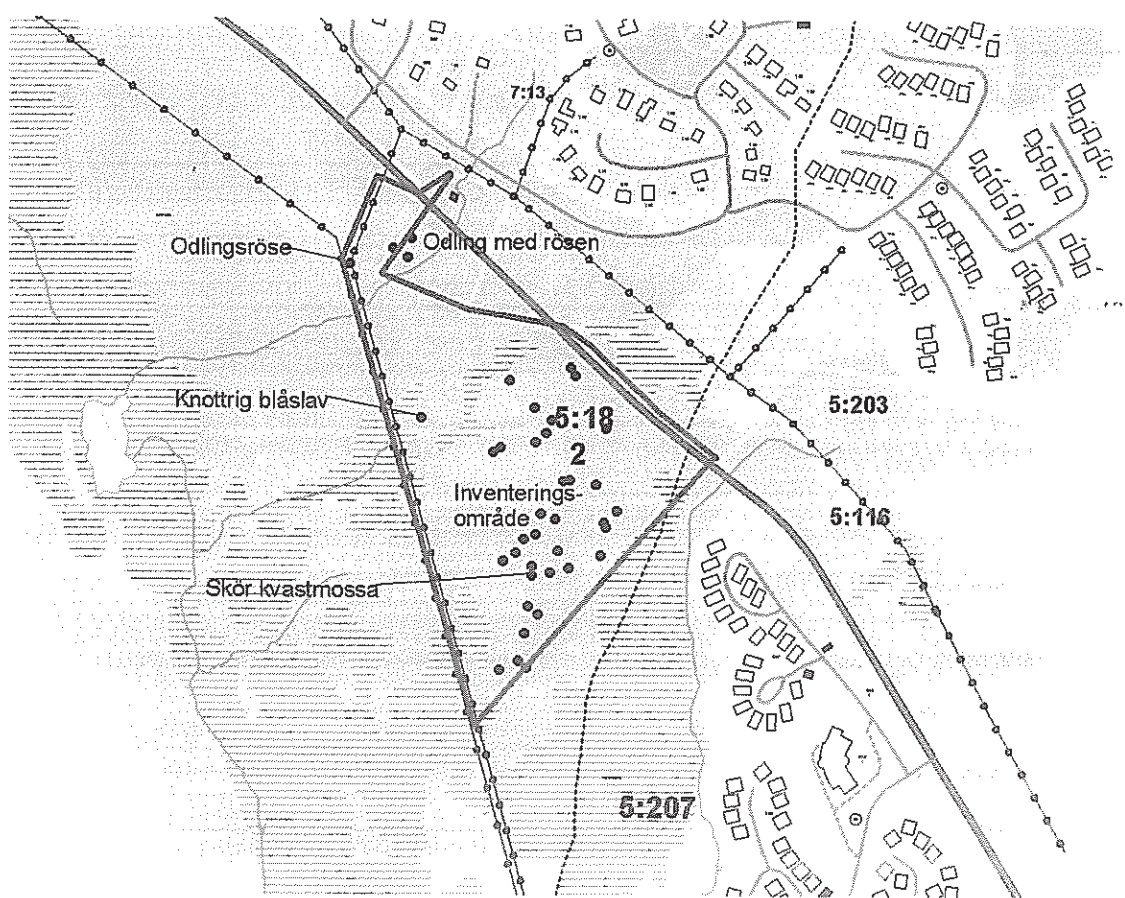
måste det betonas vikten av att behålla detta intryck. Det görs lämpligen genom skyddskuliss av lämnade träd mot riksvägen och just gammeltallarna. Bebyggelsen bör inte heller exponeras onödigt mycket mot vägen. Fasadfärg och takhöjd är viktiga i detta avseende. Högfjällsbyn är här ett mycket bra exempel på anpassad utformning.

Sammanfattning

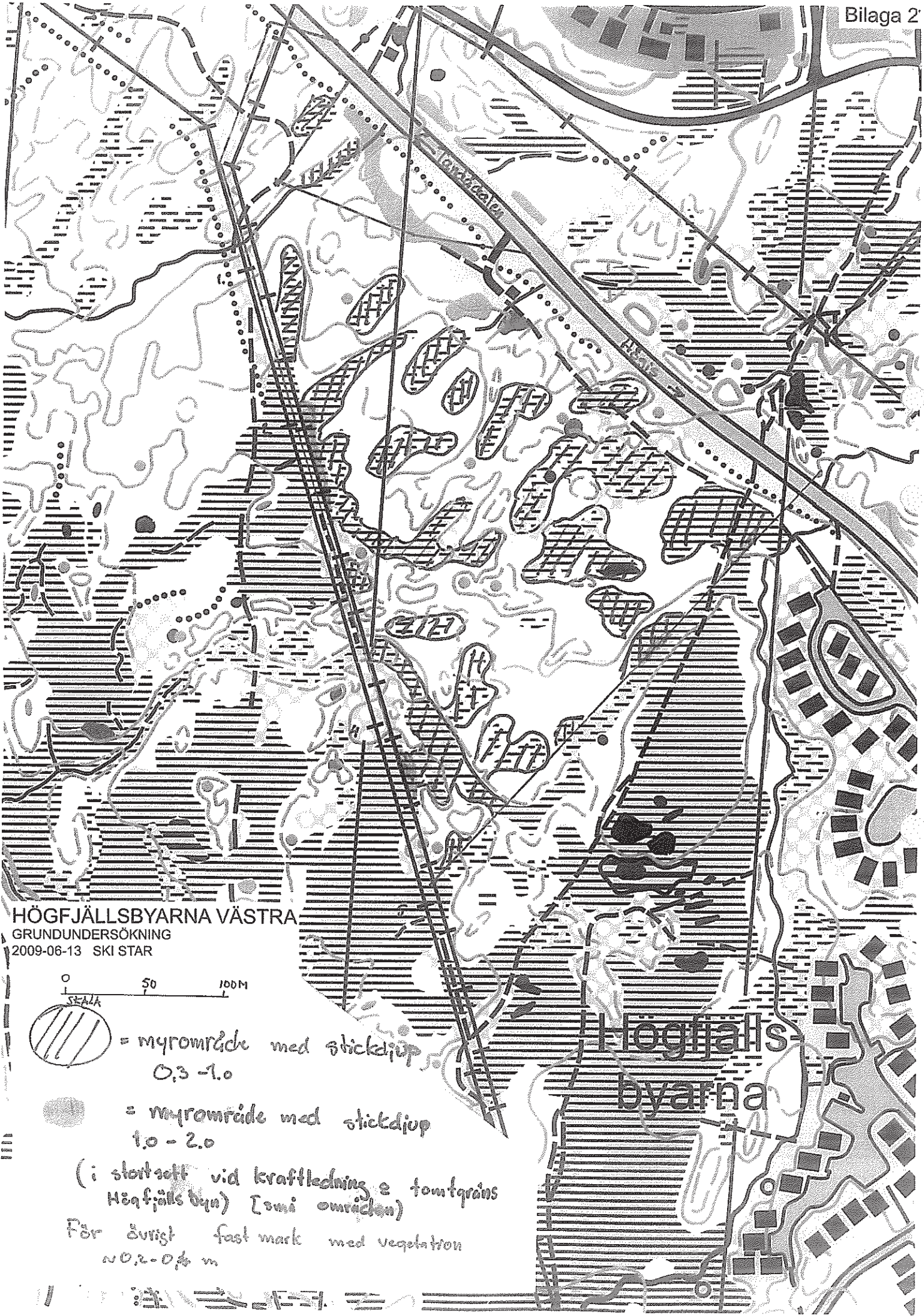
Området ligger i logisk närhet för fortsatt utbyggnad. Närhet till service och rekreation liksom bra grundförhållanden är starka skäl för att ta marken i anspråk. Att lösa är utformning som inte stör vyn och känslan av fjällmiljön. Den enskilt viktigaste aspekten anser jag gammeltallarna utgör. I övrigt finns få hänsynskrav. Med detta i åtanke bör en anpassad bebyggelse kunna smälta in.

Gammeltall

Området med gammeltallarna och övrig hänsyn markerade

HÖGFJÄLLSBYARNA VÄSTRA

GRUNDUNDERSÖKNING

2009-06-13 SKI STAR

0 50 100M
SKALA

= myrområde med stickdjup
0,3 - 1,0

= myrområde med stickdjup
1,0 - 2,0

(i stort sett vid kraftledning & tomtgräns Högfjälls byn) (sui områden)

För övrigt fast mark med vegetation
NO, 2-0,5 m